

HÍVOM A CSALÁDOKAT
a BIBLIA ÉVÉBEN
2008 júniusában

Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestvérek, kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!

Június: A szülők joga és kötelessége gyermekeiket önálló, a jó és az igazság mellett dönteni tudó emberré nevelni. A felnövekedett gyermeket azonban el is kell tudni engedni, a szülői támasz egy idő után akadályává válhat. Az igazi szülő azonban sohasem hagyja magára gyermekét.

Ebben a hónapban beszéljünk a következő bibliai helyről: **Lk 2, 41-52**

Kisgyerek korunk óta él bennünk a jelenet: a 12 éves Jézusról szóló elbeszélés. A hitoktatónak nem volt könnyű megmagyarázni, hogy a kis Jézus nem egyszerűen elszökött a szüleitől, meg hogy miféle szülők azok, aki három napig nem veszik észre, hogy nincs velük a gyermek. nem egyszerű megmutatni ennek az elbeszélésnek mélyebb üzenetét. A Szűzanya, mikor megtalálja a gyermeket „szemrehányó” szavakkal illeti Jézust: „Fiam! Miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én bánkódva kerestünk téged”. (Lk 2, 48) Első pillanatban úgy tűnik, mintha a gyermek kamaszos lázadással szólna: „Nem tudtátok, hogy nekem az én Atyám dolgaiban kell lennem?” (Lk 2, 49) Ezek „a szavak Jézus és Mára közé egy másik, végtelenül fontosabb akaratot ékeltek, amely másodrangúvá tett minden más kapcsolatot, még a hozzá fűződő fiúi kapcsolatot is” (Ramiero Cantalamessa kommentárja). Mária ugyan kezdettől fogva tudja, hogy a gyermek a „magasságbelinek” a fia, de más ezt tudni és más szembesülni a ténnyel, hogy Ő az Atya fia, akár abban a mozzanatban, ahogy a bölcsek között forgolódik akár „az Atyám dolgaiban kellett lennem” kijelentésben. Szent Bernát ehhez a jelenethez egy sajátos fogalmat kapcsol: az *amor saporans*-t, a kóstolható szeretet fogalmát. A Szűzanya „kóstolgatja” a fiáról való lemondást, amely majd akkor teljesedik be, amikor mintegy átadja nekünk Fiát a kereszten. Minden szülő megtapasztalja ezt a kóstolható szeretetet, amikor gyermekük fokozatosan leválik róluk. Melyik édesanya ne emlékeznék arra, mit érzett, amikor először hagyta ott gyermekét az óvodában, vagy iskolában, amikor gyermeke először ment el a távoli városba tanulni, dolgozni. Ismerünk szomorú történeteket fiatalokról, akiknek sikertelen lett házassága, vagy nem is voltak képesek valaki mellett elköteleződni, mert édesanyjuk nem tudta elengedni őket!

Hogyan engedtek el benneteket szüleitek? Hogyan éltétek meg gyermekeitek fokozatos leválását? Ezen a téren miért vagytok különösen is hálásak szüleiteknek?

Miután hazatértek Názáretbe, a „gyermek engedelmeskedett nekik.” József és Mária „kóstolgatják”, mit jelent elengedni a gyermeket, hiszen Ő az Atya fia, de, nem hagyták magára. A gyermek akkor tud engedelmeskedni szülei tanácsainak, ha a szülő nem hagyja idejekorán magára, kiszolgáltatva azt a széteső társadalom hatásainak. Olyan szép a tanító Jézusnak ez a kijelentése: „A Fiú nem tehet magától semmit, hanem csak azt, amit lát, hogy az Atya cselekszik. Mert amiket ő tesz, azokat cselekszi ugyanúgy a Fiú is. Az Atya ugyanis szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit tesz.” (Jn 5, 19-20). Mintha Jézus emlékeztetésében felidéződne a názáreti évek, ahogy Józseftől elleste a mesterségbeli fogásokat, édesanyjától belégett a szeretet gesztusai. A kisgyermek még csak a szavakra figyel, a felnőtt gyermek már az életünket követi, vagy utasítja vissza. Jézus nem csak azt tehetette, amit mint Fiú a mennyei Atyánál látott, hanem azt is követhette, amit a názáreti otthonban elé éltek. Ezért írhatja le Lukács: engedelmeskedett nekik.

Minden szülő különösen szépet álmodik gyermekéről. Elengedni álmunkat és Isten álmait kibontani a gyermekből sokszor nem is egyszerű feladat. Egy ismerős családban az egyetlen fiú, aki mindig mindent megkapott, apja jól menő ügyvédi irodáját volt hivatva átvenni, egy szép napon levelet hagyott hátra szüleinek, és bejelentette, köszöni az eddigi gondoskodást, de a saját lábára akar állni, elment Amerikába. A szülők nem értették, hogy történhetett ez meg, hiszen náluk jobban senki nem szeretheti a gyereket, mindent neki és érte tettek. Annnyira, hogy mindig helyette döntöttek, nem tanították meg fiúkat dönteni, nem világították meg, hogyan választhat az értékes és értéktelen között, ők választottak helyette. Amiért meg kellett volna küzdenie, azt készen adták neki át.

Elengedni, de nem magára hagyni – mondjatok erre pozitív példákat! Hogyan segíthetik a szülők a gyermeket Isten vele kapcsolatos elképzelésének felismerésében és megvalósításában?

„A szülőket, mivel életet adtak gyermekeiknek, terheli a nevelés súlyos kötelessége, és ezért ők az első és legfontosabb nevelők. E nevelői feladat annyira jelentős, hogy ha hiányzik, alig pótolható. A szülőknek ugyanis az Isten és az emberek iránti szeretet és jóság olyan családi légkörét kell megteremteniük, mely a gyermekek egész, személyes és közösségi nevelésének kedvez. ... A keresztyén családban a gyermekeket

kezdettől fogva arra kell tanítani, hogy ... ismerjék meg és imádják Istent és szeressék a felebarátot, ... a család vezeti be őket lépésről lépésre a polgári közösségbe és Isten népébe. A valóban keresztény család döntő szerepet tölt be Isten népének életében és fejlődésében.” (II. Vatikáni Zsinat, Gravissimum Educationis, 5)

Mostanában egyre nehezebb a szülői feladatot következetesen véghezvinni. A családot, de a gyermeket is, sok kedvezőtlen hatás éri, bajos kitérni előlük. A gyermekeket nem lehet elszigetelni a nyilvánosság elől, ha ezt tennénk, sohase válhatnának életre való emberekké. Nagyon fontos azonban, hogy meg tudják különböztetni a jót a rossztól, a szépet a csúnyától, az igazat a hamistól és a szentet a profántól. Korunk egyik legártalmasabb irányzata az erkölcsi relativizmus, az a nézet, hogy mindennek az értéke relatív. Ha gyermek ilyen szellemben nevelkedik, akkor nem lesz képes a valós értékek mellett dönteni, jelleme nem lesz szilárd és szembefordulhat szüleivel, embertársaival, sőt Istennel is. „A nevelői feladat gyökerei a házastársak alapvető feladatába nyúlnak, nevezetesen abba, hogy együtt kell működniük Isten teremtő művében: szeretetben és szeretetből hoznak világra egy embert, aki magában hordozza a növekedésre és fejlődésre szóló meghívást. Így a szülők magukra vállalják a feladatot, hogy hatékonyan segítsék egy minden tekintetben emberi élet kibontakozását.” (FC 36)

A gyermek Jézus felnövekedve, felnőttként az igazság hangja lehetett olyannyira, hogy kimondhatta önmagáról, én vagyok az igazság, a jót tette olyannyira, hogy bátorkodhatott ellenségének is nekiszögezni a kérdést: mely jótettemért akartok megölni engem? Önálló életet élt, nem került bele erőszakos csoportosulások sodrásába, nem lett sem zelóta, sem vallási viták martaléka. Tudott önmaga maradni, hűségben küldetéséhez. II. János Pál pápa az Egyház Európában című apostoli buzdításában az evangelizáció felelősségéről szólva azt tudatosítja bennünk, hogy azok az emberek képesek evangelizálni, akik felnőtté váltak a hitben. Felnőtt pedig az, aki világosan lát, képes kritikusan megítélni a jelenlegi kultúrát, képes ellenállni a megtévesztéseknek és hatni tud a kulturális, gazdasági, társadalmi és politikai környezetre. Ilyen értelemben felnőtté, önállóvá nevelni a gyermeket nehéz feladat. Könnyebb, gyorsabb nekünk, felnőtteknek dönteni, és a kész döntést átadni a gyermeknek, mint a gyermeket hosszas beszélgetéssel rávezetni a helyes ítéletre. Könnyebb és gyorsabb megtenni valamit a gyermek helyett, mint kivárni, hogy maga „megküzdjön” a megoldásért. Hányszor csapódik le türelmetlenségünk ilyenfajta mondatokban: fiam te ezt nem tudod, ügyetlen vagy hozzá, majd megcsinálom én. De a másik véglettel is találkozhatunk, amikor úgy hagyjuk magára gyermekünket, hogy döntéseihez, cselekedeteihez nem adjuk meg a szükséges szempontokat, így aztán frusztrálódik, és egyre bizonytalanabbá válik az életben.

Milyen nevelési hagyományokat hoztatok családotokból, szüleitektől, nagyszüleitektől? Hogyan tudtatok gyermekekre ható a romboló külső hatásokkal szemben fellépni? Idézetek fel eseteket a családból, rokonai, ismerősi körből, amikor egy gyermeket sikerélményhez segítettek azzal, hogy önállóan hozhatott meg egy szerencsés döntést, vagy oldott meg egy nehezebb feladatot!

Ha a gyermek érett, megszilárdult jellem, kialakult és helyes értékrendje van és tud magasabb célokért áldozatot hozni, akkor a szülők nyugodtan elengedhetik a kezét. Az ilyen gyermek akkor sem fogja szüleit elhagyni, ha önállóvá válik. De ahhoz, hogy ilyen emberré váljék, kell az a családi légkör, melyben a gyermek növekedhet „bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk 2, 52)

„TÖREKEDJÜNK NÖVEKEDNI A SZERETETBEN, HOGY NÖVEKEDHESSÜNK BÖLCSESSÉGben, KORBAN ÉS KEDVESSÉGben!”

HÍVOM A CSALÁDOKAT, az Új Ember Kiadó, a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat és a MAKACS közös szentírásolvasó pontszerző játékára. Az júniusi kérdés:

Ki volt Dávid dédnagyamamája?

A kérdésre adott válasz 20 pontot ér, ha tartalmazza a helyes neveket és a pontos szentírási helyeket. Részleges válasz, pl. két névből csak az egyik – felezi a pontszámot, a szentírási helyek hiánya öt pont levonását vonja maga után. A válaszokat a Bibliatársulat értékeli, és az esztendő végén a legmagasabb pontszámot elérő válaszadó egy Veretes Bibliát (nagy méretű, díszes, aranyozott verettel), a második helyezett egy Családi Bibliát (nagy méretű, díszes), a harmadik helyezett pedig egy Konkordanciát kap. A válaszokat "Szentírás Éve" jellegével az Új Ember kiadó címére küldjék: 1053-Budapest, Kossuth Lajos utca 1. vagy e-mailben a biblia@ujember.hu címre. Beadási határidő: június 19.

Bíró László
a MKPK családreferens Püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke